

INSTRUKCJA O WIZYCIE DUSZPASTERSKIEJ

Cel

1. Wizyta duszpasterska, zwana kolędą, jest spotkaniem duszpasterza z wiernymi w ich domach w okresie dorocznych obchodów tajemnicy Bożego Narodzenia lub ich bezpośredniej bliskości. Kapłan, kierowany miłością pasterską, odwiedza wiernych z Bożym błogosławieństwem, modli się razem z nimi, umacnia ich w wierze i praktykach religijnych.

2. Kolęda służy również: pogłębianiu więzi pomiędzy duszpasterzem i parafianami, rozeznawaniu ich potrzeb i warunków życia, niesieniu im pomocy w wypełnianiu własnych zadań, a jeżeli w czymś nie domagają, roztropnemu korygowaniu ich postępowania.

Uczestnicy

3. Do przeprowadzenia kolędy zobowiązany jest proboszcz jako własny pasterz wspólnoty parafialnej, powierzonej jego trosce. Aby dobrze wypełnić funkcję pasterza, proboszcz powinien starać się poznać swoich parafian, nawiedzając osoby i rodziny (por. KPK, kan. 529 §1).

4. W wypełnianiu tego obowiązku proboszczowi pomagają wikariusze. Pomocą w kolędzie mogą również służyć inni kapłani, jeżeli na stałe związani są z duszpasterstwem danej wspólnoty parafialnej, tzn. rezydenci lub kapłani skierowani do pomocy duszpasterskiej dekretem Biskupa Płockiego, a także kapłani, którzy systematycznie pomagają w duszpasterstwie danej wspólnoty parafialnej.

5. Proboszcz winien starać się o to, aby podczas kolędy odwiedzić wszystkie osoby i rodziny należące do parafii.

6. W kolędzie powinni wziąć udział wszyscy domownicy. Na przeszkodzie nie powinny stać ani względy materialne, ani trudności natury moralnej, ponieważ kapłan winien „szukać tego, co zginęło” (zob. Łk 19,10).

Czas

7. Wizyta duszpasterska zazwyczaj odbywa się w okresie Bożego Narodzenia i w pierwszych tygodniach zwykłych roku kościelnego, aż do święta Ofiarowania Pańskiego.

8. W parafiach z dużą liczbą wiernych można rozszerzyć czas kolędy na okres Adwentu oraz kolejne tygodnie po święcie Ofiarowania Pańskiego.

9. Wizyta duszpasterska powinna być tak zaplanowana, aby w miarę możliwości mogli uczestniczyć w niej wszyscy domownicy, dlatego szczególnie w miastach powinna odbywać się ona w godzinach popołudniowych, gdy znaczna część wiernych ukończyła już pracę zawodową.

10. Nie należy odwiedzać wiernych w późnych godzinach wieczornych, zwłaszcza po godz. 21.00.

11. Wierni, którzy z racji koniecznych zajęć nie mogą przyjąć duszpasterza w wyznaczonym czasie, winni uzgodnić z nim inny termin wizyty duszpasterskiej.

12. Na każde spotkanie trzeba przeznaczyć taką ilość czasu, aby bez pośpiechu odbyć rozmowę duszpasterską, zgodnie z potrzebą i oczekiwaniami wiernych.

13. Zaleca się, aby gospodarz domu albo podczas kolędy przedstawiciel rodziny wyszedł przed drzwi i zaprosił duszpasterza do swego mieszkania, a po skończonej wizycie odprowadził go do sąsiada.

Przygotowanie

14. Przed kolędą należy wyjaśnić wiernym jej cel, jak też stworzyć dla niej klimat życzliwej akceptacji.

15. Proboszcz powinien podawać do wiadomości wiernych szczegółowy rozkład wizyty duszpasterskiej ze stosownym wyprzedzeniem. Informacje należy przekazać w ogłoszeniach parafialnych, a także na tablicy ogłoszeń i ewentualnie w okolicznościowym biuletynie parafii lub na parafialnej stronie internetowej.

16. W dniu wizyty wierni powinni przygotować na stole krzyż, Pismo Święte i świece, wodę święconą i kropidło. Dzieci i młodzież szkolna przygotowują zeszyty lub ćwiczenia z lekcji religii do wglądu i wpisu wizytującego kapłana.

Przebieg

17. Wizytę duszpasterską należy rozpoczynać od części modlitwnej, na którą składa się: pozdrowienie liturgiczne, wspólna modlitwa, w której należy uwzględnić sytuację domowników, błogosławieństwo osób i poświęcenie mieszkania.

18. Rozmowa duszpasterska z domownikami winna na pierwszym miejscu dotyczyć zwłaszcza życia religijnego, szczególnych wydarzeń rodzinnych w minionym roku, sytuacji duchowej. Jest to również sposobna okazja, aby duszpasterz, w razie potrzeby, udzielił rozropnej rady małżonkom i rodzicom w rozwiązywaniu problemów religijno-moralnych oraz wypełnianiu ich zadań. Należy też poruszyć sprawy dotyczące całej wspólnoty parafialnej. W szczególnych przypadkach, wymagających dłuższej rozmowy, należy umówić się z zainteresowanymi na spotkanie w kancelarii parafialnej.

19. Zapisy w kartotece parafialnej, dokonywane przy sposobności wizyty duszpasterskiej, należy sporządzać dyskretnie i sumiennie.

Ofiary kolędowe

20. Z okazji kolędy wierni zazwyczaj składają ofiary na potrzeby parafii i duszpasterzy. Kapłan przyjmujący te ofiary winien pamiętać o tym, aby zostały one wykorzystane zgodnie z intencją ofiarodawców, a także sumiennie się z nich rozliczyć, według zasad obowiązujących w Diecezji.

21. Składane przez wiernych podczas kolędy ofiary nie powinny być głównym motywem wizyty duszpasterskiej kapłana.

Podsumowanie wizyty duszpasterskiej

22. Po zakończeniu dorocznej kolędy w parafii proboszcz winien podziękować parafianom za przyjęcie i złożone ofiary, przypominając o ich przeznaczeniu, a także podzielić się najważniejszymi doświadczeniami i wnioskami duszpasterskimi z wizyty. Należy podkreślić zwłaszcza pozytywne elementy życia parafialnego. W sprawozdaniu nie powinno się jednak pomijać negatywnych zjawisk religijno-moralnych w życiu wspólnoty parafialnej, unikając jednak odniesień personalnych, które mogłyby być oznaką braku dyskrecji duszpasterza.

23. Rozeznanie potrzeb wiernych, duchowych i materialnych, dokonane podczas kolędy, powinno stać się dla duszpasterzy parafii bądź dekanatu zobowiązaniem do podejmowania odpowiednich środków zaradczych, w tym ustalenia odpowiednich tematów homilii, katechez czy rekolekcji i zorganizowania pomocy charytatywnej dla potrzebujących.